

Annemarie Moons, bestuursvoorzitter Wellantcollege

‘Veel kansen’

Annemarie Moons, sinds anderhalf jaar voorzitter van het College van Bestuur van Wellantcollege, staat voor haar gevoel middenin de organisatie. Ze geeft haar visie op de toekomst van groen onderwijs en de aanpak bij Wellantcollege.

“Groen onderwijs heeft veel potentie. Behalve dat er heel gemotiveerde mensen zitten, gaat het over thema’s die voor de toekomst heel belangrijk zijn, zoals duurzaamheid en voedselzekerheid. Je ziet dat groen onderwijs mensen verbindt. Als ze daar een studie in hebben gedaan, blijven ze vaak een band houden. Heel positief.”

“Ik zie veel kansen voor groen onderwijs, maar

we moeten wel blijven werken aan het imago.

Het is niet het eerste waar groenmensen mee bezig zijn, zichzelf verkopen. Maar maatschappelijk draagvlak vinden wordt steeds belangrijker, en ook in de opleiding moet je daar aandacht aan schenken. Een bepaalde omgevingsgerichtheid is zeker voor mensen die in het openbaar groen werken, heel belangrijk.”

Middenin

“De groene wereld is me niet vreemd. Ik heb psychologie gestudeerd, maar ik heb de groene wereld ontdekt toen ik gedeputeerde werd. Ik had onder meer de portefeuille natuur en water. Ik ben ook lang landelijk voorzitter geweest van alle provincies op het gebied van water. Ja, ik heb echt iets met water. En ik heb in het bestuur van Natuurmonumenten gezeten. Gaandeweg leer je zo heel veel.”

“De persoon die Wellant had aangetrokken voor werving van deze functie, kende ik van de provincie. Zij zei: is dat niets voor jou? Omdat ik lid was van de Raad van Toezicht van Helicon Opleidingen, wist ik enigszins hoe het er aan toegaat bij een aoc. En zeker nadat ik het gesprek had gehad, dacht ik ‘ja’.”

“Voor ik bij Wellant kwam, ben ik gedeputeerde en dijkgraaf geweest. Als openbaar bestuurder sta je verder af van de organisatie. Hier heb ik na anderhalf jaar het gevoel dat ik er middenin sta, maar er is veel dat ik niet weet. Bijvoorbeeld de inhoud van bepaalde studierichtingen, erg leuk om dat te ontdekken. Ik denk dat ik langzamerhand ook een plek vind in het netwerk van groen onderwijs, toch vaak mensen met een drive voor dat groene. Het groene gevoel verbindt ons en dat is nodig, samenwerking, want het aantal leerlingen en studenten in groen onderwijs is nog aan de krappe kant.”

Flexibeler

“Groeit van instroom kan, maar zal ook ervan afhangen of we de associatie die mensen met groen hebben, kunnen verbreden. Dat zie je dat het bij wijze van spreken niet alleen om schoffelen gaat. Wat we doen in Rotterdam kan aanspreken. We proberen daar de klimaatagenda te verbinden met onderwijs. Imago verander je niet zomaar en het is ook niet nodig dat mensen en massa voor groen kiezen, maar het moet niet minder worden.”

“Je kunt dingen zoals in Rotterdam ontwikkelen, maar dan zie ik ook dat de manier waarop we onderwijs ontwerpen, toe is aan vernieuwing. We maken nu curricula die pas over vijf jaar klaar zijn. Dan kan niet meer, maar hoe kun je het flexibeler maken? Daar zijn veel mensen naar op zoek. Bedrijven weten immers ook niet altijd wat er nodig is over vijf jaar,

ANNEMARIE MOONS

Annemarie Moons (1965) was voor ze 1 oktober 2012 voorzitter van het College van Bestuur van Wellantcollege werd, dijkgraaf bij waterschap Vallei & Eem (2009-2012) en lid van Gedeputeerde Staten in Noord-Brabant (2004-2009). Eerder was ze onder meer diensthof van het Onderwijs Service Centrum van de Technische Universiteit Eindhoven.

hoe moet je je dan als beroepsonderwijs daarop richten?”

“Hoe je dat neerzet, vind ik moeilijk, want je hebt altijd basisvaardigheden nodig. Wat moet je jonge mensen nu meegeven zodat in staat zijn om in hun loopbaan die misschien wel tot hun 70ste doorloopt, switches te kunnen maken? We hebben laatst een aantal bedrijven en mensen met een goed overzicht gevraagd: wat heeft iedereen nodig? Wat sterk naar voren kwam, is nieuwsgierigheid. Dat is een basis-kwaliteit die zorgt dat je steeds weer een uitdaging aangaat. Maar hoe ontwikkel je dat? Onze populatie bestaat toch vaak uit kinderen die zeggen: ik wil gewoon een vak leren. Je moet het voor hen herkenbaar en concreet houden, want anders verlies je ze.”

“We willen wel graag dat ze enige internationale ervaring hebben. De wereld is local, maar ook global. Als je die global experience niet organiseert, kan het lang duren voor ze daarmee in aanraking komen, maar het is bijna zeker dat het een keer gebeurt. Het is ook goed om mensen af te leveren die zich weten in te leven in een andere cultuur.”

Regiobudget

“Wat de organisatie betreft, hebben we voor een regiobenadering gekozen. Wellant heeft wel 28 locaties, maar ze zijn vaak heel klein. Die kleinschaligheid is een aantrekkingskracht van de scholen, maar tegelijk ook een zwakte.”

“We hebben ons gebied ingedeeld in drie regio's, ongeveer gelijkwaardig wat betreft het geld dat erin omgaat en de hoeveelheid mensen die er werken (zie kader). De basis is economisch: waar vind je enigszins overeen-

‘We willen dat ze internationale ervaring hebben, de wereld is local, maar ook global’

‘De grootste kans is de groeiende aandacht voor duurzaamheid en voedselzekerheid.’

komende bedrijvigheid? Dat is een logische keuze, want als mbo moet je je input halen uit het bedrijfsleven en daar ook een netwerk vormen.”

“De regio’s zijn redelijk zelfstandig. Regiodirecteuren zijn steeds verantwoordelijk voor drie locaties, en ook voor het regiobudget. De bedoeling is om over scholen heen dingen te organiseren, bijvoorbeeld deelnemersadministratie, protocollen en voorlichting. Het wordt dan efficiënter. Per regio heb je zo dus drie regiodirecteuren: een voor mbo en twee voor het vmbo. De regiodirecteur in mbo moet heel erg gericht zijn op het externe netwerk, een van de twee vmbo-directeuren gaat vooral over het onderwijs en de andere over bedrijfsvoering in de regio. In het vmbo gaat bijvoorbeeld veel veranderen met de nieuwe programmastructuur, een heel nieuw landschap dat waarschijnlijk veel overleg vraagt met andere vmbo-scholen in de regio.”

“Zo probeer je het een en ander dichter naar de regio te plaatsen. Op de locaties hebben teamleiders toezicht op de dagelijkse gang van zaken; zij moeten de ruimte hebben om over onderwijs praten met de onderwijsteams. Daar ligt voor ons echt de kwaliteitsslag: hoe gaan die onderwijsteams functioneren? Dat is spannend.”

Kansen

“Er gebeurt een hoop, met Focus op Vakmanschap, passend onderwijs en alles binnen Wellant. Je moet samen met andere aoc’s kijken hoe je kunt reageren. In ons meerjareninvesteringsprogramma hebben we geprobeerd verdere ontwikkeling sober te houden en aan te sluiten op wat al in gang is gezet in de regio’s.”

“Zo gaan we in Maasland in samenwerking met AOC Terra regioleren vormgeven. Het is een concept dat toekomst heeft, omdat je aansluit bij de regionale agenda. De omgeving bepaalt dan mee hoe je onderwijs eruit gaat zien. Je zou willen dat de regelgeving meer ruimte geeft voor zo’n ontwikkeling.”

“Die regelgeving vind ik soms wel droevig, bijvoorbeeld bij taal en rekenen. Er is een groot verschil tussen mbo 4 en mbo 1, maar voor sommige leerlingen ligt de exameneis zo hoog dat ze weten dat ze nooit een voldoende

REGIONALE THEMA’S WELLANTCOLLEGE

Wellant biedt onderwijs aan in drie regio’s.

- Amstellant - Noordzeelant (Groot Amsterdam, Aalsmeer, Delft, Westland, Duin- en Bollenstreek): focus op voeding, binnenstedelijke voedselvraagstukken, techniek en vernieuwing van de tuinbouw
- Maaslant: (Groot Rotterdam): focus op delta- en klimaatvraagstukken, in internationaal perspectief
- Heemlant, Groenlant (Groene Hart, de achtertuin van de Randstad): focus op een leven lang leren en samenwerking met voor de regio belangrijke branches

zullen halen. Dat is redelijk frustrerend.”

“En ik vind ook dat het mbo ongelooflijk gecontroleerd wordt. Ik vraag me echt af of je zo het gewenste resultaat krijgt. Je bent meer bezig om alles voor de controle op papier te krijgen dan met je eigen systemen. Ik snap na alle debacles dat je er grip op wilt krijgen, maar ik denk ook dat je eens kunt kijken of je dingen nu niet meer kunt vrijlaten. Het moet bovendien allemaal met het krappe budget dat we krijgen.”

“Bedreigingen voor Wellant, dat is de vraag of we wel voldoende schaalgrootte kunnen handhaven. Ja, er zijn scholen die op het randje zitten, maar ik ga geen namen noemen. Er zijn scholen die in een krimpgebied zitten, maar je hebt als school ook een maatschappelijke functie.”

“Ik vind verder de digitalisering een issue, zowel kans als bedreiging. Het is weerbarstig, want hoe kun je bijvoorbeeld een iPad goed gebruiken in het onderwijs, didactisch gezien, en kun je aanhaken bij wat kinderen al kunnen? Je hebt mensen die het leuk vinden, maar ook mensen die het niet goed weten.”

“De grootste kans is de groeiende aandacht voor duurzaamheid en voedselzekerheid. Mensen zijn veel bewuster. Daar zit toekomst in. Ik denk dat je daar iets moois van kunt maken.” ■

Kijk voor links bij dit artikel op www.groenonderwijs.nl > vakblad editie 6.